KNNV
vereniging
voor veldbiologie

Broedvogelinventarisatie Torenveen 2012

KNNV afdeling Assen

Broedvogelinventarisatie Torenveen 2012
© KNNV Afdeling Assen 2012
Secr. Stedewaarts 69, 9408 HK Assen
www.knnv.nl/assen

samenstellers: Kai Waterreus
Overname van de inhoud, geheel of gedeeltelijk na overleg met de samenstellers.

Inhoud

Inleiding	pag 4
Routebeschrijving	pag 4
Waarnemingen broedvogels	pag 5
Waarnemingen vlinders	pag 7
Waarnemingen libellen	pag 7
Losse waarnemingen vogels	pag 8
Waarnemingen zoogdieren	pag 9
Verspreidingskaarten vogels	pag 10

Inleiding

Het nieuwe natuurgebied Torenveen was eind 2011 nagenoeg gereed voor oplevering.
Dit boodt de kans om vanaf de herinrichting van het terrein de ontwikkeling te volgen en de uitgangssituatie via een soort nul-meting vast te leggen.
Het is te verwachten dat de fauna als eerste zal profiteren van de ontstane situatie.
Een broedvogelinventarisatie leek het meest geschikt voor een nul-meting.
Omdat het gemakkelijk was ook libellen en vlinders te tellen, zijn die ook meegenomen in deze inventarisatie.

Routebeschrijving

Om de broedvogelstand in kaart te brengen heb ik een route gekozen die voor het grootste deel de loop van de beek volgt.
In het begin was de waterstand van de beek laag genoeg om de verschillende greppels over te steken. Later bleek dit niet meer mogelijk omdat de waterstand werd verhoogd en de greppels als gevolg daarvan te breed en te diep waren.
Hierdoor heb ik de route verplaatst en een deel via de kade gelopen. Dit had als bijkomend voordeel dat de natte delen beter gemonitord konden worden. Dit heeft tot een beter inzicht geleid.
De route is hiernaast weergegeven.

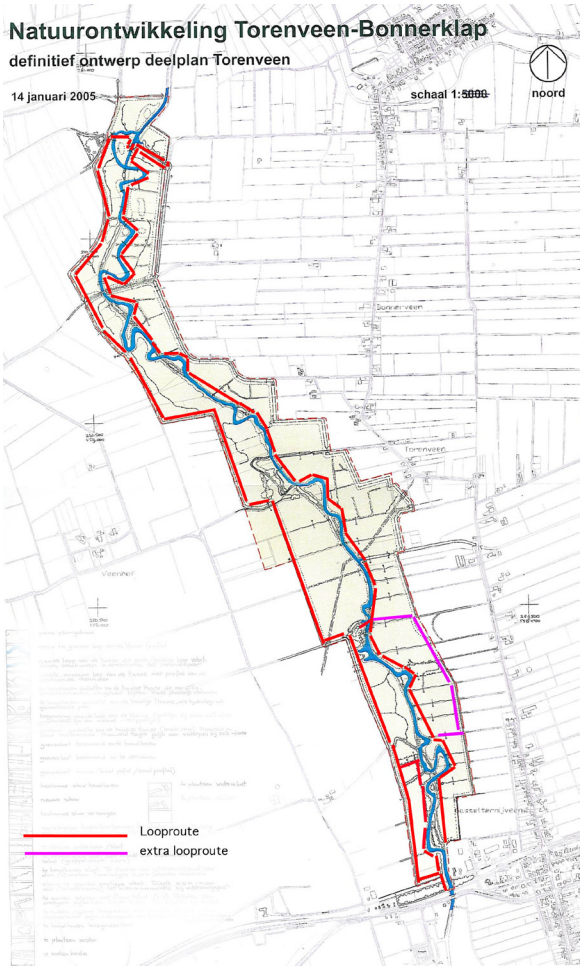

Waarnemingen

De vogeltelling is uitgevoerd volgens de richtlijnen voor broedvogelmonitoring van SOVON, met dien verstande dat ik de avondtellingen niet heb kunnen uitvoeren.
Ik ben van mening dat de telling toch een goed beeld geeft van de soorten broedvogels en de soorten die daarnaast in het terrein verbleven.
De weersomstandigheden waren in het algemeen goed, maar soms nogal koud voor de tijd van het jaar.
In de tabel zijn die weergegeven.
De losse waarnemingen plus de op dat moment waargenomen aantallen geven een globaal beeld van de interesse van andere vogels voor het gebied.

De tellingen van vlinders en libellen liepen voor het grootste deel parallel met de vogeltellingen. Door het koele en natte voorjaar heb ik de tellingen voortgezet tot in september om toch een goed beeld te krijgen.

In een aantal greppels is het oude riet is blijven staan. Tegelijkertijd is de verruiging in het natte deel nabij Gasselternijveen flink toegenomen. Hierdoor hebben de eerste rietzangers, zoals rietzanger, kleine karekiet en bosrietzanger zich kunnen vestigen. De blauwborst is eenmaal waargenomen. De zomertaling heeft de natte ruigte benut voor een eerste nest.

Overzicht waarnemingsgegevens

datum	tijd	bewolking	temperatuur	zicht	wind
04-03-2012	10.00 - 14.00	3/8	8° C	nevelig	Z 3
31-03-2012	06.15 - 10.30	7/8	10° C	goed	ZW 2
05-04-2012	07.00 - 11.00	8/8	2° C	goed	NO 3
21-04-2012	06.15 - 10.30	3/8	2-10° C	goed	Z 3
01-05-2012	05.30 - 10.15	3/8	10-15° C	goed	O 4/5
14-05-2012	05.15 - 10.30	6/8	5° C	goed	Z 4
28-05-2012	05.00 - 10.30	0/8	12-20° C	goed	NO 2
01-06-2012	04.45 - 09.00	8/8	10° C	goed	ZW 4/5
15-07-2012	05.15 - 10.00	3/8	12-15° C	goed	NW 3

Broedvogels

Soort	aantal territoria
Knobbelzwaan	1
Grote Canadese Gans	1
Nijlgans	2
Wilde eend	4
Zomertaling	1
Sperwer	1
Buizerd	1 - 2
Patrijs	1
Kwartel	2
Meerkoet	3
Scholekster	2
Kievit	2
Watersnip	2
Grutto	1
Tureluur	2 - 3
Houtduif	1
Koekoek	1
Grote bonte specht	1
Veldleeuwerik	11
Boompieper	4
Graspieper	6
Gele kwikstaart	1
Witte kwikstaart	3
Winterkoning	3
Roodborst	1
Merel	2
Zanglijster	2
Rietzanger	1
Bosrietzanger	1
Kleine karekiet	2
Grasmus	2
Tuinfluiter	2
Zwartkop	3
Tjiftjaf	5
Fitis	3
Pimpelmees	pm
Koolmees	pm
Zwarte kraai	1
Vink	5
Kneu	1
Geelgors	2

Vlinders

Voor vlinders was het een moeilijk eerste halfjaar. Het bleef lang vrij koud en vlinders lieten zich nauwelijks zien. Een echte inventarisatie was pas mogelijk vanaf eind juli.
Hieronder een tabel met waargenomen soorten en een indicatie van de aantallen.

naam	**aantal**	
kleine vos	<10	
klein koolwitje	>100	
klein geaderd witje	>100	
oranje zandoogje	>10	
oranjetip	>20	
bont zandoogje	10-20	
koevinkje	5-10	
atalanta	>20	
citroenvlinder	<10	
gehakkelde aurelia	<10	

Libellen

Bij de libellen was de situatie niet veel anders. Pas vrij laat in het seizoen heb ik de waarnemingen kunnen starten.

naam	**aantal**	
weidebeekjuffer	>100 paar	
blauwe breedscheenjuffer	> 100 paar	
blauwe glazenmaker	enkele	
azurwaterjuffer	enkele	
bruine glazenmaker	enkele	
paardenbijter	10	
zwarte heidelibel	>20	
zwervende heidelibel	enkele	
bloedrode heidelibel	>20	
lantaarntje	>30	
gewone oeverlibel	10-20	
steenrode heidelibel	enkele	
bruinrode heidelibel	enkele	

Losse waarnemingen vogels

soort	aantal
wintertaling	4
groenpootruiter	2
witgatje	1
visdief	4
ijsvogel	1
blauwe reiger	12
torenvalk	4
grote zilverreiger	4
blauwe kiekendief	1
slechtvalk	1
holenduif	2
tapuit	4
gaai	2
roek	2
oeverloper	2
kuifeend	20
aalscholver	6
fazant	2
zilvermeeuw	30
grauwe gans	500 - 1000
kolgans	200
bergeend	4
smient	20
dodaars	1
fuut	2
ooievaar	2
wilde zwaan	6
rietgans	50
soepgans	1
slobeend	4
heggenmus	2
blauwborst	1
kramsvogel	50
staartmees	20
ekster	4
kauw	20
spreeuw	1000 - 2000
huismus	2
ringmus	1
groenling	20
putter	10

vervolg losse waarnemingen vogels

sijs	20
krakeend	8
grote zaagbek	5
wulp	8
pijlstaart	4
regenwulp	20
kievit	300

Waargenomen zoogdieren

In het gebied verblijven geregeld 2 -6 reeën en tussen de 4 en 8 hazen.

Een maal dreef een dode vos in de beek.

In het beekdal heb ik verschillende vleermuizen waargenomen, onder andere de meervleermuis die veelal nabij de bruggen foerageerde.

Waargenomen planten

Ik heb geen speciale aandacht geschonken aan de vegetatie. Een enkele waarneming is echter de moeite waard: Moerasandijvie stond uitbundig te bloeien met meerdere exemplaren tussen het vak Brug naar Gieterveen en het fietspad bij de opgeheven stuw.

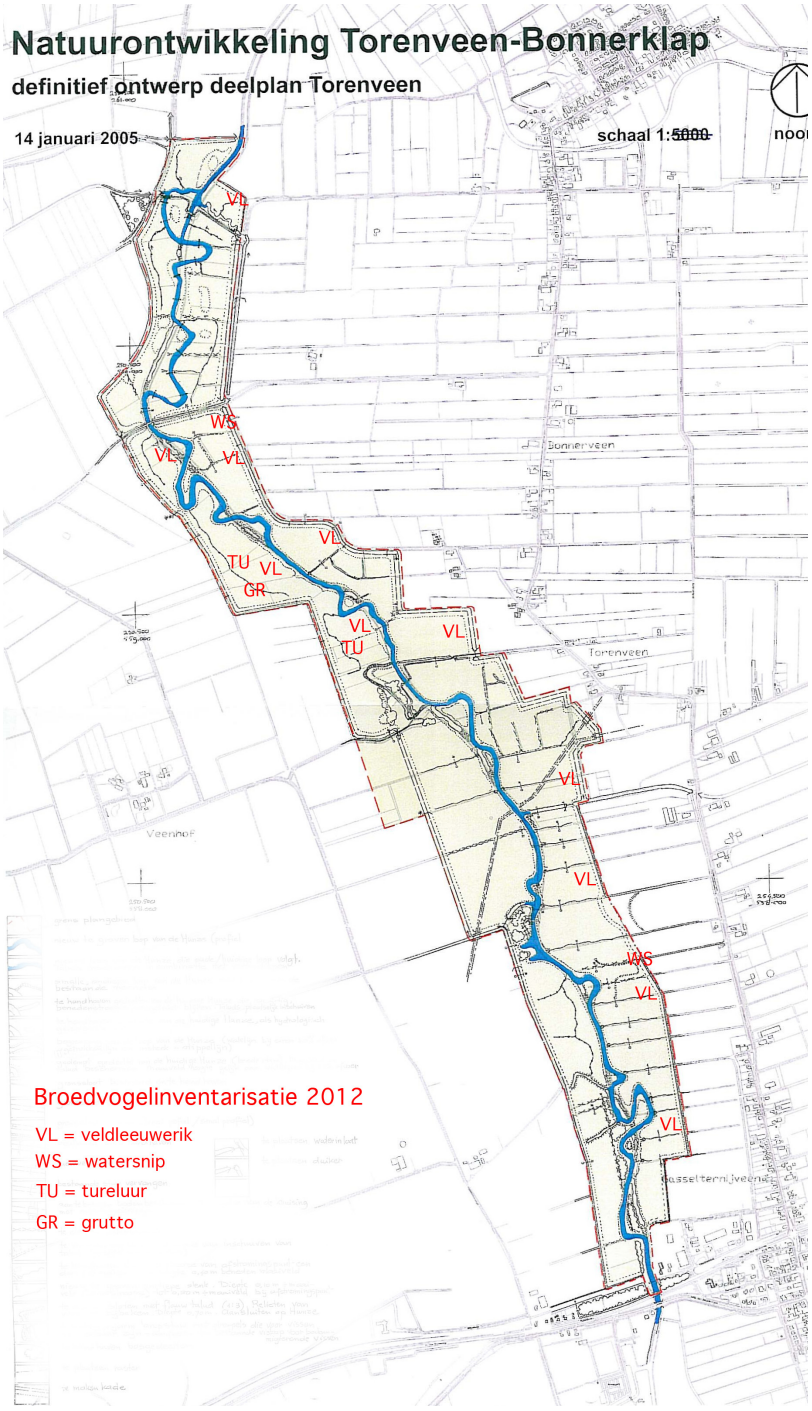
Natuurontwikkeling Torenveen-Bonnerklap
definitief ontwerp deelplan Torenveen
14 januari 2005
schaal 1:5000
Bonnerveen
Torenveen
Veenhof
Broedvogelinventarisatie 2012
VL = veldleeuwerik
WS = watersnip
TU = tureluur
GR = grutto

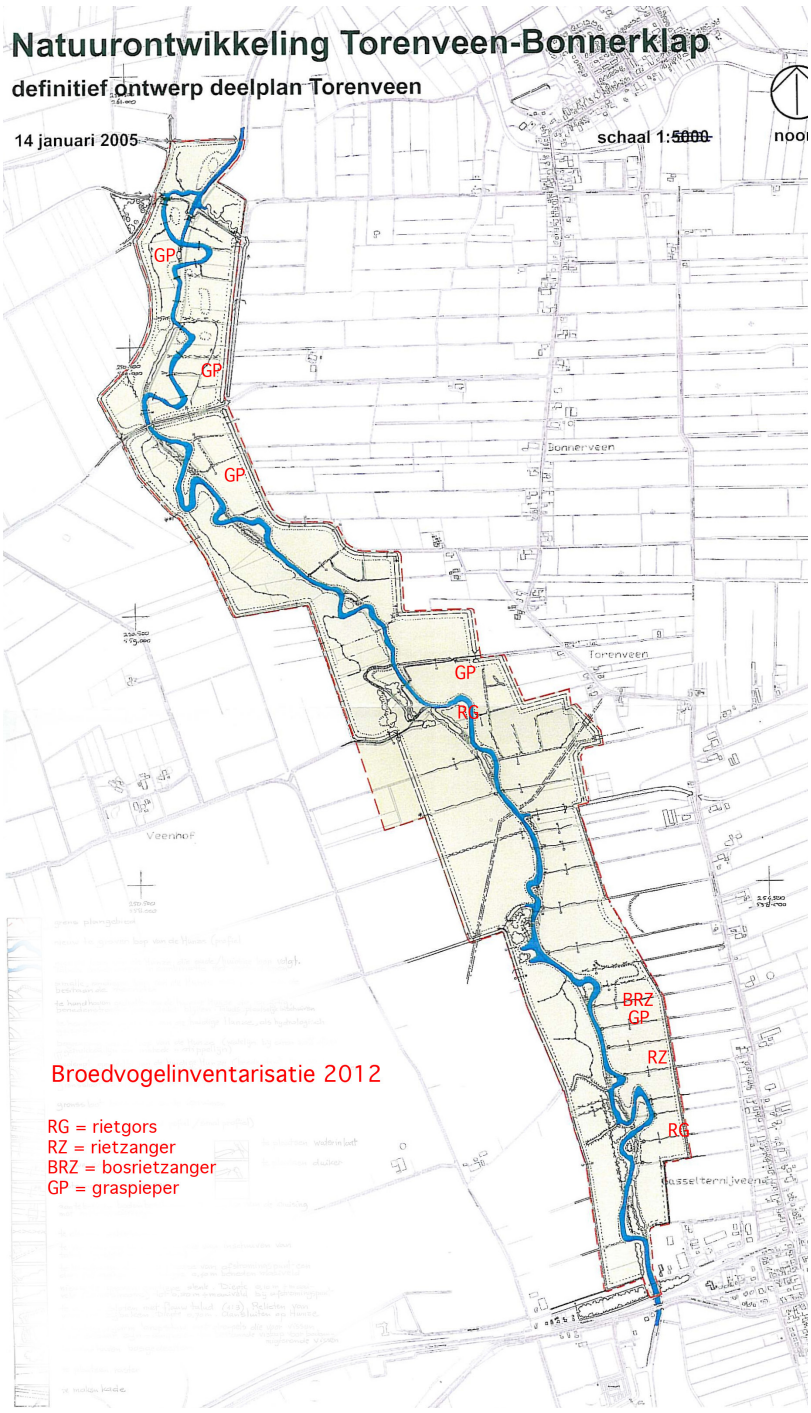
Natuurontwikkeling Torenveen-Bonnerklap
definitief ontwerp deelplan Torenveen
14 januari 2005
schaal 1:5000
noor
GP
GP
GP
GP
RG
BRZ
GP
RZ
RG
Bonnerveen
Torenveen
Veenhof
Broedvogelinventarisatie 2012
RG = rietgors
RZ = rietzanger
BRZ = bosrietzanger
GP = graspieper

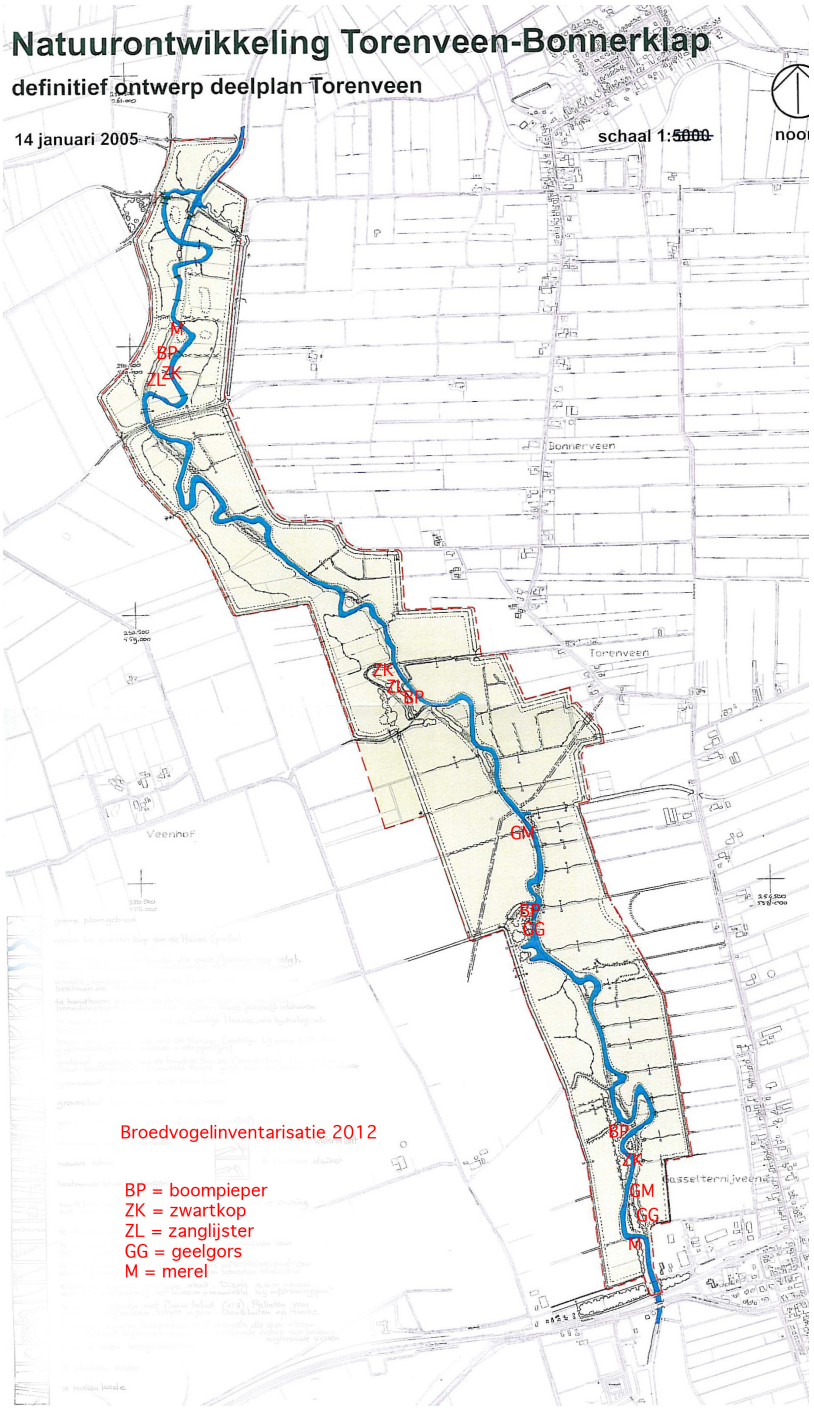
Natuurontwikkeling Torenveen-Bonnerklap
definitief ontwerp deelplan Torenveen
14 januari 2005
schaal 1:5000
Bonnerveen
Torenveen
Veenhof
M
BP
ZK
ZL
ZK
ZL
BP
GM
BP
GG
BP
ZK
GM
GG
M
Broedvogelinventarisatie 2012
BP = boompieper
ZK = zwartkop
ZL = zanglijster
GG = geelgors
M = merel